

Postbus 9126, 3506 GC Utrecht

Transavia Airlines CV
Team Lead Labour Relations
P&O Arbeidszaken
t.a.v. mevrouw L. Bruns
Postbus 7777
1118 ZM SCHIPHOL

Datum
28 september 2017

Doorkiesnummer

Ons kenmerk
2017901097/RS

Uw kenmerk

Onderwerp
FNV / Transavia Cabine

Advocaten

mw. mr. J.P. Boot
dhr. mr. A.A.M. Broos
mw. mr. A.M.C. van Dalen
mw. mr. E.E.P. Gosling-Verheijen
mw. mr. S.N. Ketting
dhr. mr. M.E. Klein Overmeen
mw. mr. M.J. Klinkert
dhr. mr. J. Overdam
dhr. mr. R.A. Severijn
mw. mr. A. Simsek
dhr. mr. F.A.A.C. Traa, CPL
dhr. mr. S.G.M. van Veldhuizen
mw. mr. M.B. van Voorthuizen
dhr. mr. C.C. Wijburg
mw. mr. L. Wimmenhove

Bezoekadres

Varrolaan 100
3584 BW Utrecht

Postadres

Postbus 9126
3506 GC Utrecht

T 088 - 3682600
F 088 - 3680601
E advocaten@fnv.nl

NL97 RABO 03008808 63
Stichting Beheer Dergengelden
FNV Advocaten te Utrecht

Geachte mevrouw Bruns,

Tot mij wendde zich mevrouw B. Nelen, vakbondsbestuurder FNV Luchtvaart, met het navolgende.

De FNV is eind 2016 op initiatief van een aantal actieve FNV-leden gestart met het organiseren van het cabinepersoneel werkzaam bij Transavia, met als doel de belangen van de werknemers binnen Transavia beter te kunnen behartigen. Dit heeft geresulteerd in een explosieve toename van het aantal leden.

De FNV heeft op 21 februari 2017 bij Transavia het schriftelijke verzoek neergelegd om erkend te worden als onderhandelingspartner en wenste met Transavia in overleg te treden over de nieuwe cao voor het Transavia Cabinepersoneel. Dit verzoek heeft u afgewezen. Nadien heeft de FNV haar verzoek meerdere keren schriftelijk herhaald. Inmiddels heeft Transavia in de cao-onderhandelingen met de VNC een eindbod voor een nieuwe cao neergelegd.

Op 12 juli 2017 laat de FNV schriftelijk weten zich niet neer te leggen bij de beslissing van Transavia om de FNV buiten te sluiten. Op 7 augustus 2017 is er aan u een petitie overhandigd, ondertekend door 227 cabinemedewerkers, waarin wordt verzocht om een goed cao-akkoord af te sluiten en de FNV te betrekken bij de lopende onderhandelingen over een nieuwe cao.

Op uw initiatief is op 30 augustus 2017 de ontstane situatie tussen partijen besproken. Transavia laat de FNV per brief van 18 september 2017 weten dat zij geen getalsmatige of andere argumenten zien om de FNV als 'representatievere' vakbond te beschouwen en uit te nodigen aan de cao-tafel.

De FNV acht de opstelling van Transavia in strijd met het recht van de vakbond op het voeren van collectieve onderhandelingen en aldus onrechtmatig. De FNV heeft recht en belang bij een onvoorwaardelijke toelating tot het onderhandelingsproces en het reguliere overleg. Zij kan haar standpunt als volgt nader toelichten.

Om tot de onderhandelingen toegelaten te mogen worden dient de werknemersvereniging allereerst te voldoen aan de vereisten gesteld in artikel 1 en 2 van de Wet cao. De vakbond dient volledige rechtsbevoegdheid te bezitten en statutair bevoegd zijn om cao's af te sluiten. De FNV voldoet aan deze eisen.

Transavia doet ter zake haar afwijzing een beroep op de uitspraak van de Hoge Raad van 8 juni 2007 (*ABVA KABO/BVOK, JAR 2007,162*). Op basis hiervan wordt gesteld dat Transavia slechts gehouden is te onderhandelen met de vakbond die het meeste aantal leden organiseert. Feitelijk stelt u niet met de FNV te hoeven praten, omdat de FNV qua ledenaantal kleiner is dan de VNC.

Dit criterium valt niet te halen uit het genoemde arrest van de Hoge Raad. Transavia past aldus een verkeerde norm toe. De Hoge Raad oordeelde in de zaak *ABVA KABO/BVOK* dat de vakbond die representatiever is dan de vakbond waarmee de onderhandelingen worden gevoerd, in beginsel toegang tot de onderhandelingen heeft. Anders gezegd: een werkgever dient in beginsel in ieder geval te onderhandelen met de meest representatieve vakbond. Hiermee zegt de Hoge Raad niet dat alleen de meest representatieve vakbond recht op onderhandelen heeft. Transavia legt de uitspraak aldus verkeerd uit. Ten onrechte wijst Transavia de FNV als onderhandelingspartner af, met de stelling dat de FNV niet representatiever is dan de VNC.

Bovendien rechtvaardigt dit niet de stelling dat de FNV onvoldoende representatief is. In dit verband wordt opgemerkt dat dezelfde onderhandelingspartij Transavia de FNV wél erkent als representatieve onderhandelingspartner ter zake de collectieve arbeidsvoorwaarden van het grondpersoneel. En Transavia onderhandelt over deze cao niet alleen met de FNV als vertegenwoordiger van de meeste leden onder het grondpersoneel, maar ook met de NVLT (alleen technisch personeel, circa 80 leden) en de kleinere bonden De Unie (circa 35 leden) en het CNV (6 leden). Transavia heeft zelfs de laatste cao met deze bonden afgesloten, zonder de FNV.

Transavia sluit voor het grondpersoneel dus een cao met meerdere kleine bonden, maar voor het cabinepersoneel wordt de FNV uitgesloten met het argument dat zij slechts hoeft te onderhandelen met de grootste vakbond. De FNV wordt dan als onvoldoende representatief gezien.

Ook de KLM, het moederbedrijf van Transavia, erkent de FNV als representatieve vakbond. Zowel ten aanzien van het grondpersoneel als het cabinepersoneel wordt met de FNV een cao gesloten en is de FNV gesprekspartner bij belangrijke onderwerpen binnen de onderneming die de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van het personeel betreffen. Het toelatingscriterium voor deelname aan overleg over de cao voor het cabinepersoneel was destijds een organisatiegraad van 5%.

Tot slot miskent Transavia dat de FNV onder het cabinepersoneel inmiddels een enorme toename van het aantal leden heeft laten zien, van circa 20 leden eind 2016, naar bijna 80 begin 2017, tot thans

ruim 120 leden. Er bestaat onder het cabinepersoneel van Transavia kennelijk een substantiële groep werknemers die de wens heeft haar belangen door de FNV te laten behartigen.

Transavia kan om deze redenen niet langer om de FNV heen. De FNV heeft in beginsel recht op toelating tot de lopende cao-onderhandelingen en het regulier overleg.

De collectieve belangenbehartiging, waaronder het afsluiten van een cao, behoort tot de kernactiviteiten van een vakbond. Indien dat door een onderneming niet wordt toegelaten, dan kan zij niet opkomen voor de belangen van haar leden. De ledenwerving wordt bemoeilijkt, doordat de FNV door Transavia ter zake het cabinepersoneel niet als gesprekspartner wordt erkend. Transavia maakt goed vakbondswerk feitelijk onmogelijk.

Het gaat daarbij niet alleen om het afsluiten van een cao. Binnen de onderneming zijn er meerdere belangrijke onderwerpen die de arbeidsvoorwaarden en de arbeidsomstandigheden van het personeel betreffen en waarvoor regulier overleg tussen de werkgever en werknemersorganisaties noodzakelijk is. Het gaat daarbij onder meer onderwerpen als arbeidsomstandigheden, roosters, gegarandeerde verlofverzoeken, planning en bewilligen. Dit zijn ook onderwerpen die tijdens het zes-wekelijks overleg tussen Transavia en de VNC worden besproken.

Nu Transavia de FNV op onvoldoende gronden buiten het overleg wenst te houden, handelt Transavia jegens de FNV onrechtmatig in de zin van artikel 6:162 BW, omdat zij daarmee het in verdragen vastgelegde recht op collectief onderhandelen beperkt.

De FNV heeft getracht om in goed overleg met Transavia tot een oplossing te komen. Meerdere keren is overleg aangeboden. Ook het aanbieden van een petitie namens 227 cabinemedewerkers en een gesprek tussen partijen over de ontstane situatie heeft geen resultaat opgeleverd.

Nu dit alles geen resultaat heeft opgeleverd, ziet de FNV geen andere mogelijkheid meer dan de stap naar de rechter te maken. Voordat ik hiertoe over ga, stel ik Transavia nog eenmaal in de gelegenheid om mee te werken aan een oplossing buiten rechte. Ik sommeer FNV hierbij om binnen 7 dagen na dagtekening van de brief schriftelijk te bevestigen dat Transavia de FNV te erkent en aanvaardt als gespreks- en onderhandelingspartner namens het cabinepersoneel en dat de FNV zal worden toegelaten tot de onderhandelingen over de nieuwe cao en als gesprekspartner ter zake de andere binnen de onderneming spelende onderwerpen die de arbeidsvoorwaarden en de arbeidsomstandigheden van het Transavia Cabinepersoneel betreffen.

Indien Transavia nalaat aan deze sommatie te voldoen, zal ik mij zonder verdere aankondiging wenden tot de kantontrechter, teneinde dit in rechte af te dwingen, onder verbeurte van een dwangsom. Wat de FNV betreft hoeft het zover niet te komen.

In afwachting van uw reactie.

Hoogachtend,

R.A. Severijn